

1. DOMAČA NALOGA IZ DIFERENCIALNE GEOMETRIJE

April, 2019

- (1) Naloga: Ugotovite, katera vektorska polja so kompletna.
- a) $X = x \frac{\partial}{\partial x} + 2y \frac{\partial}{\partial y} + x \frac{\partial}{\partial z}$ na \mathbb{R}^3 .
 - b) $X = xy \frac{\partial}{\partial x} + xy \frac{\partial}{\partial y}$, na \mathbb{R}^2 .
 - c) $X(x, p) = \frac{p}{m} \frac{\partial}{\partial x} - \frac{mMG}{x^2} \frac{\partial}{\partial p}$, za neke pozitivne konstante m, M, G in za $(x, p) \in (0, \infty) \times \mathbb{R}$.

- (2) Naloga: Dokažite, da je grupa $O(3) = \{Q \in \mathbb{R}^{3 \times 3} | Q^T Q = I\}$ gladka podmnogoterost grupe matrik $\mathbb{R}^{3 \times 3}$, izračunajte njeno dimenzijo in opišite tangentni prostor $T_Q O(3)$ za poljubno matriko $Q \in O(3)$.

- (3) Naloga: Hopfova preslikava $p : S^3 \rightarrow S^2$, je dana s predpisom

$$p(x, y, z, w) = (2xz + 2yw, 2yz - 2xw, x^2 + y^2 - z^2 - w^2).$$

Pokažite, da je p submerzija.

Opomba: S^3 si lahko predstavljamo kot pare kompleksnih števil (z, w) , za katere je $|z|^2 + |w|^2 = 1$, S^2 pa kot par kompleksnega in realnega števila (ζ, x) , kjer je $|\zeta|^2 + x^2 = 1$. Potem lahko Hopfovo preslikavo zapišemo tudi v obliki

$$p(z, w) = (2z\bar{w}, |z|^2 - |w|^2).$$

- (4) Naloga: Naj bo X vektorsko polje na \mathbb{R}^n .

- a) Pokažite, da je Liejevo odvajanje form \mathcal{L}_X derivacija na $\Omega^*(\mathbb{R}^n)$, kar pomeni, da zadošča

$$\mathcal{L}_X(\alpha \wedge \beta) = \mathcal{L}_X(\alpha) \wedge \beta + \alpha \wedge \mathcal{L}_X(\beta).$$

- b) Pokažite, da je $d \circ \iota_X + \iota_X \circ d$ odvajanje.

- c) Dokažite, da za vsako diferencialno formo $\alpha \in \Omega^k(\mathbb{R}^n)$ velja

$$\mathcal{L}_X \alpha = d\iota_X \alpha + \iota_X d\alpha.$$

Nasvet: najprej pokažite, da formula velja za 0-forme in elementarne 1-forme (dx_1, \dots, dx_n) , potem pa sklepajte, da velja enakost za vse forme.

- d) Naj bo tudi Y vektorsko polje na \mathbb{R}^n . Dokažite, da velja

$$\mathcal{L}_X \circ \iota_Y - \iota_Y \circ \mathcal{L}_X = \iota_{[X, Y]}.$$

Nasvet: postopajte podobno kot zgoraj.

- e) S pomočjo točk c) in d) pokažite, da za 1-formo ω na \mathbb{R}^n velja

$$d\omega(X, Y) = X(\omega(Y)) - Y(\omega(X)) - \omega([X, Y]).$$

- (5) Naloga:

- a) Dana je diferencialna forma na $\mathbb{R}^2 \setminus \{0\}$ s predpisom

$$\omega(x, y) = \frac{-y}{x^2 + y^2} dx + \frac{x}{x^2 + y^2} dy.$$

- i) Pokažite, da je $d\omega = 0$ in izračunajte $\int_{S^1} \omega$.
- ii) Ali obstaja takšna funkcija $f : \mathbb{R}^2 \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, da velja $\omega = df$? Če ja, poiščite f , če ne pokažite zakaj.
- b) Dokažite, da za vsako diferencialno 1-formo ω na \mathbb{R}^n , ki zadošča $d\omega = 0$, velja $\omega = df$ za neko funkcijo $f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$.